

2024 жылғы 01 қыркүйектегі

№ 188 бұйрыққа №1 қосымша

Психологиялық қызмет мамандарының құрамы

Т. Саттаров - мектеп директоры
А. Онтаева - директордың тәрбие ісі жөніндегі орынбасары
А.Рамазанова – педагог-психолог
Б. Камысбаева – әлеуметтік педагог
Сынып жетекшілер

2024 жылғы қыркүйектегі
№ 188 бұйрыққа №2 қосымша

Психологиялық қызмет мамандарының лауазымдық міндеттері

Психологиялық қызмет жұмысындағы орта білім беру ұйымының басшысы:

- 1) психологиялық қызметтің жұмысы туралы бұйрық шығарады және білім алушылар мен тәрбиеленушілерді психологиялық-педагогикалық, әлеуметтік сүйемелдеудің оқу жылына арналған жұмыс жоспарын бекітеді;
- 2) психологиялық қызметтің құрамына кіретін мамандардың құрамын және лауазымдық міндеттерін бекітеді;
- 3) психологиялық қызметтің құрамына кіретін мамандардың біліктілігін арттыру үшін жағдайларды қамтамасыз етеді;
- 4) психологиялық қызмет жұмысының және психологиялық қызметтің құрамына кіретін мамандардың жұмысы туралы талдамалық есепті тыңдайды және бекітеді;
- 5) тәрбиелеу және дамыту мәселелерінде білім алушылармен тәрбиеленушілерді, ата-аналарды және өзгезданды өкілдерді психологиялық-педагогикалық, әлеуметтік сүйемелдеуді қамтамасыз етеді.
- 6) Ерекше білім беру қажеттіліктерін бағалау немесе психологиялық-медициналық-педагогикалық консультациялардың ұсынымы негізінде білім беру ұйымының басшысы психологиялық-педагогикалық,әлеуметтік сүйемелдеуге мұқтаж білім алушылармен тәрбиеленушілердің тізімін, жеке оқу жоспарларын, мамандардың жеке даму бағдарламалары, жеке/бейімделген оқу бағдарламаларын қамтитын,ерекше білім беру қажеттіліктері бар адамдарды (балаларды)психологиялық-педагогикалық сүйемелдеудің жеке бағдарламаларын бекітеді.

Орта білім беру ұйымы басшысының орынбасары, психологиялық қызмет жұмысында:

- 1) білім алушылар мен тәрбиеленушілерді психологиялық-педагогикалық және әлеуметтік сүйемелдеу бойынша психологиялық қызметтің жұмысын ұйымдастырады, білім беру процесінде диагностикалық іс-шараларды жүргізу уақыты мен орнын айқындайды;
- 2) білім алушылар мен тәрбиеленушілерді сүйемелдеу нәтижелеріне, әлеуметтендіру, дамыту серпіні мен оқу жетістіктерінің тиімділігіне мониторинг жүргізеді;
- 3) психологиялық қызметтің мүдделі мемлекеттік органдармен және ұйымдармен, қоғамдық және құқық қорғау органдарының өкілдерімен, ата-аналар қауымдастығының, қамқоршылық кеңестің өкілдерімен өзара іс-қимылын үйлестіреді.

Психологиялық қызмет жұмысындағы педагог-психолог:

- 1) оқу жылына арналған жұмыс жоспарына және оқу жылының басында ата-аналар жиналысының хаттамасы мен ресімделген ата-аналардың немесе өзге де заңды өкілдердің келісімі несі әйкес білім алушылар мен тәрбиеленушілердің жай-күйіне психологиялық-педагогикалық диагностика жүргізеді;
- 2) бақылаулар, тереңдетілген зерттеулер, ата-аналардан немесе өзге де заңды өкілдерден алынған мәліметтер, психологиялық қызмет және психологиялық-медициналық-педагогикалық консультация мамандарының қорытындылары мен ұсынымдарын зерделеу негізінде білім алушылар мен тәрбиеленушілердің ерекше білім беру қажеттіліктерін анықтайды және бағалайды;
- 3) орта білім беру ұйымдарындағы психологиялық қызметтің жұмыс жасау қағидаларының 14-тармағының 3 тармақшасына сәйкес мінез-құлық және эмоционалдық проблемалар, деструктивті мінез-құлық түрлері, отбасындағы тәрбиенің және бала-ата-ана қатынастарының бұзылуы, ақпараттық ортаның теріс әсерлерінен туындаған тәуекелдері кезінде ата-аналарды және білім беру ұйымының әкімшілігін хабардар етеді;
- 4) әкімшіліктің сұранысы және ата-аналардың немесе өзге де заңды өкілдердің келісімі негізінде білім алушымен тәрбиеленушінің тұлғасына психологиялық зерттеу жүргізеді, баланың психоэмоциялық жағдайына баға береді және қажет болған жағдайда уақтылы психологиялық көмек көрсету мақсатында жеке-дамыту сабақтарын өткізеді;
- 5) білім беру процесіне қатысушылармен психологиялық-педагогикалық құзыреттілікті арттыру жөніндегі іс-шараларды өткізуге қатысады және білім алушылар мен тәрбиеленушілерді оқытудың, дамытудың және әлеуметтендірудің тиімді тәсілдерін, әдістерімен технологияларын енгізуге жәрдемдеседі;
- 6) білім алушылармен тәрбиеленушілердің деструктивті мінез-құлқының туындауының профилактикасына қатысады және қажет болған жағдайда білім беру процесіне қатысушыларға тәрбие, оқыту, дамыту және әлеуметтендіру мәселелерінде көмек көрсету жөнінде ұсынымдар әзірлейді;

7) сұраныс бойынша сынып жетекшісімен бірлесіп психологиялық-педагогикалық сипаттамалармен психологиялық зерттеулер материалдары бойынша қорытындылар жасайды;

8) білім алушылармен тәрбиеленушілерді оқыту, дамыту, тәрбиелеу және әлеуметтендіру мәселелері бойынша білім беру процесіне қатысушыларға консультациялық көмек көрсетеді.

9) ғылыми негізделген әдістемелермен технологияларды пайдалана отырып, білім алушылармен және тәрбиеленушілер мен диагностикалық, жеке консультациялық, дамытушылық жұмыстың нысандары мен әдістерін айқындайды;

10) білім алушылармен тәрбиеленушілердің психологиялық жай-күйінің өзгеру серпініне мониторинг жүргізеді;

Психологиялық қызмет қызметіндегі әлеуметтік педагог:

1) жеке тұлғаның психологиялық-медициналық-педагогикалық ерекшеліктерін және оның шағын ортасын, әлеуметтік тұрмыс жағдайларын зерделейді, білім алушылардың, тәрбиеленушілердің мүдделері мен қажеттіліктерін, проблемаларын, жанжалды жағдайларын, мінез-құлқындағы бұзушылықтарды анықтайды және оларға әлеуметтік көмек пен қолдауды уақтылы көрсетеді;

2) Әлеуметтік-педагогикалық жұмыстың міндеттерін, нысандарын, әдістерін, білім алушы мен тәрбиеленушінің жеке және әлеуметтік проблемаларын шешу тәсілдерін айқындайды, білім алушылардың, тәрбиеленушілердің жеке басының құқықтары мен бостандықтарын іске асыруда әлеуметтік қорғау және әлеуметтік көмек бойынша шаралар қабылдайды;

3) білім алушылар, тәрбиеленушілер, отбасы және ұйым, әртүрлі әлеуметтік қызметтердің, ведомстволар мен әкімшілік органдардың мамандары арасында келістіруші болады;

4) білім алушылар, тәрбиеленушілер және мемлекеттік, қоғамдық ұйымдар мен әлеуметтік қызметтердің өкілдері арасындағы байланысты қамтамасыз етеді;

5) білім алушылар мен тәрбиеленушілерді оқытуды, тәрбиелеуді, әлеуметтендіруді ұйымдастыру мәселелері бойынша педагогтермен, ата-аналармен және өзге де заңды өкілдермен өзара іс-қимыл жасайды;

6) баланың отбасында және білім беру ұйымында құқықтарының сақталуын бақылауды жүзеге асырады.

4. Мектептің психологиялық-педагогикалық қолдау көрсету қызметі (психолог, логопед, арнайы педагог, әлеуметтік педагог, тәрбиеші, педагог ассистент)

- оқыту қиындықтары бар білім алушыларды анықтайды, қиындықтардың сипатын және олардың пайда болу себептерін бағалау мақсатында психологиялық-педагогикалық тексеру жүргізеді;

- тексеру нәтижелерін тиісті формаларда құжаттайды;

- зерттеу нәтижелері бойынша білім алушылардың ерекше білім беру қажеттіліктерін анықтайды;
- білім алушыларға психологиялық-педагогикалық қолдау көрсетудің жеке бағдарламаларын жасайды;
- білім алушылармен жеке және топтық сабақтар жүргізеді;
- педагогтарға, ата-аналарға, мектеп әкімшілігіне кеңес береді;
- психологиялық-педагогикалық қолдау көрсету бағдарламаларын іске асыру нәтижелерінің мониторингін жүзеге асырады;
- әлеуметтік серіктестермен өзара қарым-қатынас жасайды.

5. Хатшы

- Психологиялық-педагогикалық қолдап отыру қызметінің оқу жылына арналған жұмыс жоспарын құрып, кеңес отырысында бекітуге ұсынады;
- Жұмыс жоспары мен шешімдерінің уақытылы орындалуын бақылайды;
- Психологиялық-педагогикалық қолдап отыру қызметінің отырысына шақырылған кеңес мүшелері мен педагогтарды отырыс өтетін күні, уақыты, күн тәртібі туралы хабардар етеді:
- Психологиялық-педагогикалық қолдап отыру қызметінің қжаттары мен білім алушылардың арнайы қысқартылған оқу бағдарламаларын жинақтайды;
- Ерекше білім алумен қамтылған білім алушыларға арналған тіркеу журналын жүргізеді;
- Психологиялық-педагогикалық қолдап отыру қызметінің отырыс хаттамаларын жазады;

ПСИХОЛОГИЯЛЫҚ ҚЫЗМЕТТІҢ ЖҰМЫС ЖОСПАРЫ

Психологиялық қызметтің мақсаты - білім алушыларды табысты оқыту, дамыту, әлеуметтендіру және кәсіби білім беру траекториясын саналытаңдауды қалыптастыру үшін психологиялық-педагогикалық және әлеуметтік жағдайлар жасауға бағытталған психологиялық-педагогикалық сүйемелдеуді жүйелі ұйымдастыру.

Психологиялық қызметтің міндеттері:

- 1) Оқыту процесінде білім алушылар мен тәрбиеленушілердің даму жағдайын психологиялық-педагогикалық талдау, негізгі проблемалар мен олардың туындау себептерін анықтау, оларды шешу құралдарын айқындау, сондай-ақ ұжымның педагогикалық қызметі үшін қауіпсіз орта құру;
- 2) оқу процесінде баланың психологиялық-педагогикалық мәртебесін және оның психологиялық даму динамикасын мониторингтеу; білім алушылар мен тәрбиеленушілердің оқу қызметін дараландыруға жәрдемдесу;
- 3) білім алушылардың жеке ерекшеліктері мен ерекше қажеттіліктерін ескере отырып, оқыту нәтижелеріне қойылатын мемлекеттік жалпыға міндетті білім беру стандартының талаптарын орындауға жәрдемдесу болып табылады;
- 4) әлеуметтік қауіпсіздік, психологиялық денсаулық проблемаларын еңсеруге және деструктивті мінез-құлық нысандарының алдын алуға, білім алушылар мен тәрбиеленушілерді бейімдеу, оқыту және тәрбиелеу қиындықтарына

бағытталған жеке дамыту және түзету-дамыту бағдарламаларын әзірлеу және енгізу;

5) жаңа әлеуметтік тәжірибені саналы және белсенді түрде беру арқылы білім алушылар мен тәрбиеленушілердің бойында өзін-өзі дамытуға және өзін-өзі жетілдіруге әмбебап оқу дағдыларын қалыптастыру мен қабілеттерін дамытуға жәрдемдесу болып табылады;

6) білім беру процесіне қатысушыларға, олардың жеке құқықтарына қысым жасамай, өзара көмек, эмпатия, жауапкершілік, өзіне сенімділік, шешім қабылдау қабілеті, белсенді әлеуметтік өзара іс-қимыл қағидаттарын тәрбиелеу мен қалыптастыруға жәрдемдесу болып табылады;

7) Білім беру ұйымының психологиялық-педагогикалық, әлеуметтік қолдау саласындағы ғылыми және практикаға бағдарланған жетістіктерін тарату және практикаға енгізу болып табылады;

8) білім алушылар мен тәрбиеленушілердің жеке мүмкіндіктері мен ерекше қажеттіліктерін ескере отырып, оларды әлеуметтендірудің тиімді жағдайларын жасау үшін білім беру процесіне қатысушыларға психологиялық-педагогикалық сүйемелдеу көрсететін педагогтер мен мамандардың пәнаралық, командалық өзара іс-қимылын қамтамасыз ету;

9) білім беру ұйымының алқалы органдарымен және білім беру, денсаулық сақтау, халықты әлеуметтік қорғау, Ішкі істер мүдделі органдарымен өзара іс-қимыл жасау болып табылады.